

In memoriam Warner Prevo

17 december 1963 – 21 juli 2023

Fotografie: De Beeldredactie/Peter Streliski

“Ik ga even een scannetje laten maken, zeg ik.’ [...] De periode voor ‘het scannetje’ had ik een vervelend kuchje. Ik sloeg er weinig acht op en dacht dat het stress was; op mijn werk was ik verwickeld in een vervelend arbeidsconflict. Na een week of zes, toen het hoesten maar niet over ging, dacht ik aan een sinusontsteking [...] Geen moment kwam het woord ‘kanker’ mij op.” Zo schrijft Warner Prevo in zijn boek ‘Echte dokters huilen ook’ over de dag waarop hij de diagnose stadium 4 longkanker kreeg. Warner overleed, bijna acht jaar later, op 21 juli 2023.

Als je Warner één keer ontmoette, vergat je hem daarna nooit meer. Hij was direct en meteen persoonlijk, nieuwsgierig, doortastend en aimabel. Daarbij zag hij er anders uit dan andere radiologen; kleding met trendy gaten, scheuren en veel ritsen kenmerkten zijn kledingstijl. Hij verscheen niet zelden met cowboylaarzen onder een net pak als hij een lezing gaf. Tatoeages, een half geschoren baardje en zijn grappen maakten zijn stoere charmante persoonlijkheid compleet. En wanneer hij dan een witte jas of een blauw OK-pak aantrok veranderde er... helemaal niets.

Levenslust

Hij werd geboren in Rotterdam, ging naar het Rijnlands lyceum en studeerde geneeskunde aan de VU in Amsterdam. Na het behalen van zijn artsdiploma werkte Warner twee jaar als legerarts bij de Koninklijke Marine/het Korps Mariniers. Die periode heeft veel indruk op hem gemaakt en leek hem ook extra levenslust te hebben gegeven. Na korte uitstapjes bij de anesthesie (Erasmus MC) en heelkunde (OLVG) koos hij voor de radiologie en volgde de opleiding van 1997-2002 in het VUmc. Als interventieradioloog ging hij daarna in het Antoni van Leeuwenhoek (AvL) werken waar hij zich stortte op de oncologische interventies.

Hoofdbehandelaar

Warner besepte al snel dat juist ook in zijn vak contact met patiënten belangrijk was. Als eerste interventieradioloog in Nederland nam hij het initiatief voor de polikliniek interventieradiologie zodat hij zelf de patiënten kon informeren over en voorbereiden op de behandeling die ze zouden ondergaan en daarna, niet geheel onbelangrijk, of de behandeling gelukt was. Hij bezocht de patiënten de dag na de behandeling om ze zelf uit het ziekenhuis te ontslaan en verstuurd zelf de ontslagbrief; het waren immers ‘zijn’ patiënten. Warner beoefende zijn vak als een echte hoofdbehandelaar, iets dat zelfs nu in de meeste klinieken helaas

nog niet gebeurt, omdat de interventieradioloog veelal niet als behandelaar wordt (h)erkend.

Bloedeerlijk en bereikbaar

Hij sprak met 'zijn' patiënten alsof ze zijn familie of vrienden waren. Bij de voornaam. Zonder poespas. En bloedeerlijk. Geen gelul, geen omwegen. Maar ook ontzettend betrokken en zorgzaam. Hij luisterde naar ze en was altijd bereikbaar. Patiënten waardeerden dit enorm en wilden vaak, aan het einde van hun behandeling bij Warner, niet meer terug naar de verwijzend specialist, maar bij Warner onder controle blijven. Dat luisteren en het belang van contact met patiënten bracht hij ook over tijdens het afgelopen jaar toen zijn zoon Yno coschappen liep en het gevoel had vooral achter een beeldscherm te werken in plaats van patiënten te zien en horen.

Alles voor de patiënt

'Alles voor de patiënt', zei hij als er weer iets tussendoor kwam of als er iets geregeld moest worden. Mooi motto vonden wij dat. Maar ook wat vermoeiend. Alles? Ja alles, ook als je daarvoor, héél af en toe, een klein conflictje moest veroorzaken.

Internationale waardering

Met zijn enthousiasme voor het vak en oog voor de patiënt deed hij vele verschillende oncologische interventies waaronder radiofrequente en microwave ablaties, chemo- en radio-embolisaties en als (een van de) eerste selectieve percutane leverperfusie bij patiënten met oculair melanoom. Als er geen behandeling meer mogelijk leek, werd soms toch nog, met creatief denkwerk en uiteraard na een aantal gesprekken en instemming met de patiënt een *out-of-the-box* behandeling gevonden. Dankzij de vele voordrachten, workshops en trainingen die hij voor de NVIR, CIRSE en industrie hield, kreeg Warner ook internationaal veel waardering en respect.

Samen doen

Warner leerde ons dat door samen interventies te doen, zeker bij complexe procedures, zelfs de meest ervaren interventieradioloog nog beter kan worden; twee mensen zien en kunnen immers meer dan één. We maakten daardoor beter gebruik van elkaars kennis en kunde. We konden het van elkaar overnemen als het even niet lukte en overlegden aan tafel over het vervolg van de procedure om zo het best haalbare resultaat voor de patiënt te bereiken. En mocht je denken dat de pati-

ent hier onzeker van zou worden: het tegendeel is waar. Patiënten waarderen het juist als er een pauze wordt ingelast en over het vervolg wordt nagedacht. Maar je moet ze er natuurlijk wel bij betrekken en uitleggen waarom je het doet.

(Op)leider

Warner vond opleiden een van de mooiste dingen om te doen. Mensen verder brengen, het beste uit de mensen om hem heen halen, leiderschap tonen zoals het bedoeld is. Nieuwe dokters nog beter maken. Hij kon het als geen ander. Mensen vertrouwen geven, sturen, complimenteus en volkomen openhartig tegelijk zijn. Hij genoot ervan als het die ander dan lukte om een (complexe) procedure zelf te doen. Trots was hij dan.

Zo gaf hij zoveel verschillende dingen door aan een nieuwe generatie. Maar het belangrijkste was wel de drang om een einde te maken aan aangeleerde empathie, oftewel empathie waarbij de arts niet begrijpt of niet kan invoelen wat de patiënt meemaakt. Van die dokters die zogenaamd meeleefden, zichzelf niet durven te laten zien aan de patiënt en de omgeving. Dit was iets waar hij achter kwam toen hij zelf ziek werd. Het bleek dat we als radiologen eigenlijk helemaal niks weten van ziek zijn.

Luisteren naar de patiënt

In 2018 verscheen Warner's boek "Echte dokters huilen ook" dat veel aandacht kreeg in de media. Warner gaf vele interviews over zijn boek, maar vooral over de manier waarop hij anders naar zijn vak was gaan kijken door zijn ziekte. Zijn aversie tegen aangeleerde empathie en het proberen te verzachten van het slechte nieuws werd, nu hij de zorg vanaf de andere kant ervaarde, groter. Hij pleitte er via de media voor om meer naar de wensen van de patiënt te luisteren en vooral eerlijk te zijn en niet te doen alsof je als arts begrip hebt voor de patiënt. De dokter weet niet hoe het is om ziek te zijn, totdat hij/zij dat zelf is (geweest).

Arbeidsconflict

In de laatste acht jaar van zijn carrière bleef Warner, ondanks zijn ziekte, een betrokken en gedreven interventieradioloog. Helaas werd hij daarbij niet alleen gehinderd door zijn ziekte en beperkingen als gevolg van de behandelingen. Ongeveer een jaar voor zijn ziekte werd een nieuw afdelingshoofd aangesteld, die in samen-

spraak met het bestuur van het AvL een visie presenteerde met de nadruk op wetenschap. Voor Warner was deze verandering in prioriteit van de afdeling niet vanzelfsprekend en hij bleef zich, ondanks dat het hem opnieuw een conflict zou opleveren, onverminderd inzetten voor zijn interventieteam en zijn patiënten.

Nadat hij twee jaar, weg van dit conflict, in het OLVG mocht re-integreren, wilde het AvL zijn terugkeer voorkomen door eenzijdig de arbeidsovereenkomst te beëindigen. Het Scheidsgerecht zou uiteindelijk in oktober 2020 uitspraak doen waarbij Warner in het gelijk werd gesteld omdat de verstoorde arbeidsverhouding in belangrijke mate het gevolg was van de wijze waarop het AvL met de kwestie was omgegaan.

Postuum eerherstel

Uiteindelijk werd de arbeidsovereenkomst wegens de verstoorde arbeidsverhouding alsnog via een vaststellingsovereenkomst beëindigd en heeft Warner kortdurend in het Amstelland Ziekenhuis en daarna in het UMCU zijn geliefde vak nog kunnen uitoefenen. Hij kreeg daar veel waardering van zijn collega's en de verwijzende specialisten. Warner had bij het Scheidsgerecht gevraagd om een rectificatie/eerherstel door het AvL omdat hij voelde dat zijn goede naam door het langslappende conflict aangetast was. Het Scheidsgerecht verwachtte dat haar uitspraak snel binnen en buiten het AvL bekend zou zijn en zag daar daarom geen aanleiding toe. Wij merken dat dit een verkeerde aanname was en vinden het belangrijk om Warner postuum dit eerherstel alsnog te geven.

Geen gemiddelde dokter

Warner was een onvergetelijk en authentiek persoon, een inspirator, innovator en groot voorbeeld voor velen. Hij was vooral niet een gemiddelde dokter, zat niet in een keurslijf, maar was gewoon zichzelf en maakte altijd contact met alle mensen om hem heen. Daarbij hoorde ook dat hij nooit een blad voor de mond nam en scherp uit de hoek kon komen, vooral om anderen aan het denken te zetten en niet om ze voor het hoofd te stoten. Wij hebben van hem geleerd hoe je met patiënten omgaat, en dat je eerlijk, open en oprecht moet zijn. En vooral geen aangeleerde empathie, dat mag nu duidelijk zijn. We gaan hem ontzettend missen. ■

Mark Meier en Jan de Vries